
Souhrnná teritoriální informace Lotyšsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Rize (Lotyšsko) ke dni 23. 7. 2018
14:18

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

---

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.12)
3. Vztahy země s EU (s.18)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.21)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.25)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.27)
7. Kontakty (s.36)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Lotyšsko znovu získalo svou nezávislost v 22. srpna 1991 a obnovilo parlamentní republiku. Dne 1. 5. 2004 se Lotyšsko stalo členskou zemí Evropské unie a k 1. 1. 2014 se Lotyšsko začlenilo do Evropské měnové unie. Od roku 2000 do roku 2007 rostla lotyšská ekonomika průměrným tempem růstu ve výši 8,9 % ročně.

Po vypuknutí globální krize v roce 2008 zaznamenala dramatický propad. V roce 2009 byl zaznamenán dokonce záporný růst HDP ve výši 14,35 %. Od roku 2010 se lotyšská ekonomika začala pomalu zotavovat. Na rok 2018 je odhadováno tempo růstu HDP ve výši 4 % a na léta 2019-2020 v rozmezí od 3 % do 3,4 %.

Z hlediska růstu cenových hladin se průměrná roční míra inflace od roku 2010 pohybovala ve výši 1,85 %. Nejstabilnějším obdobím pro Lotyšsko byla léta 2012-2013, ve kterých byl nárůst cenových hladin nulový. Od roku 2014 začaly ceny růst průměrným tempem 2,2 % ročně. V roce 2012 velikost lotyšského HDP per capita překročila úroveň 10 000 EUR.

Míra nezaměstnanosti v zemi postupně klesá. Z úrovně 19,5 % v roce 2010 poklesla na úroveň 7 % na počátku ledna 2018.

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Lotyšská republika – zkráceně Lotyšsko
- Lotyšsky: Latvijas Republika, zkráceně Latvija
- Anglicky: Republic of Latvia, zkráceně Latvia
- Kód země: LV

Politický systém: demokratická parlamentní republika v čele s prezidentem voleným parlamentem

Prezident: Raimonds Vejonis (zvolen 3. 6. 2015, ve funkci od 8. 7. 2015)

Název Lotyšska pochází z názvu starobaltského (indoevropského) kmene Latgalů (v lotyšštině latgalī), z něhož vzešly kořeny budoucího lotyšského národa.

Nejstarší dochované záznamy o červeno-bílo-červené lotyšské vlajce pocházejí z druhé poloviny 13. století. O její obnovení se v době zrodu nezávislého Lotyšska v roce 1918 zasadil Ansis Cīrulis. Vlajka se skládá ze třech příčných pruhů v poměru 2:1:2, oba vnější pruhy mají tmavě červenou barvu, vnitřní menší pruh je bílý.

Státní hymna: „Dievs, svētī Latviju!“ (Bože, žehnej Lotyšsku!)

Složení vlády

Lotyšská vláda premiéra Marise Kučinskise (funkční období od 11. 2. 2016)

Předseda vlády	Maris Kučinskis	Svaz zelených a farmářů
Ministerstvo		
financí	Dana Rezniece-Ozola	Svaz zelených a farmářů
zahraničních věcí	Edgars Rinkēvičs	Jednota
vnitřní	Rihards Kozlovskis	Jednota
školy a vědy	Karlis Šadurskis	Jednota
dopravy	Uldis Augulis	Svaz zelených a farmářů
obrany	Raimonds Bergmanis	Svaz zelených a farmářů
zdravotnictví	Guntis Belēvičs	Svaz zelených a farmářů
sociálních věcí	Janis Reirs	Jednota
zemědělství	Jānis Dūklavs	Svaz zelených a farmářů
hospodářství	Arvis Ašeradens (místopředseda vlády)	Jednota
kultury	Dace Melbārde	Nacionální sdružení
spravedlnosti	Dzintars Rasnačs	Nacionální sdružení
životního prostředí a regionálního rozvoje	Kaspars Gerhards	Nacionální sdružení

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

K 1. 5. 2017 žilo na území Lotyšska 1 941 300 obyvatel.

Podle statistiky za rok 2017 činil přirozený přírůstek za pět měsíců roku 2017, resp. úbytek obyvatelstva -3 696.

Tempo úbytku populace se zejména v posledních letech zrychluje, což je zapříčiněno zejména dvěma souběžnými jevy – poklesem přirozeného přírůstu a poměrně masivní emigrací. Za roky 2011 - 2012 ubylo odhadem dalších 50 tisíc osob. Tento trend pokračuje, v roce 2014 populační křivka Lotyšska prolomila psychologickou hranici dvou miliónů obyvatel - v roce 2014 v Lotyšsku žilo o 22 000 obyvatel méně než v roce 2013.

Podle lotyšského Centrálního statistického úřadu pokles přirozeného přírůstu se na celkovém snížení populace v "nulté" dekádě podílel počtem 119 tisíc osob, zatímco na zahraniční emigraci připadlo až 190 tisíc statisticky podchycených případů (ve skutečnosti jich bylo zřejmě ještě víc, protože ne všichni obyvatelé svůj dlouhodobý pobyt v jiné členské zemi EU ohlašují).

Nejmarkantnější odliv populace zaznamenala čtyři velká města: Daugavpils (-19,3 %), Rēzekne (-18,1 %), Liepāja (-14,6 %) a Riga (-14,2 %).

Podle šetření Národního pozemkového úřadu lze bezmála 500 lotyšských vesnic považovat fakticky za vymřelé – nikdo v nich nežije a nezbyly v nich žádné obyvatelné domy.

Změna počtu obyvatel v tisících (přirozený přírůstek, migrační saldo)

Populace z hlediska občanství v letech 2000 a 2017

	2000		2017	
	počet	podíl v %	počet	podíl v %
Populace celkem	2 377 383	100,00	1 941 300	100,00
občané Lotyšska	1 770 210	74,46	1 668 125	85,90
neobčané Lotyšska	503 999	21,20	258 430	13,31
občané jiných zemí	103 174	4,34	14 745	0,79

Hlavní etnické skupiny a jejich podíl na celkovém počtu obyvatel:

- 59,37 % Lotyši
- 27,57 % Rusové
- 3,57 % Bělorusové
- 2,47 % Ukrajinci
- 2,32 % Poláci
- 1,33% Litevci
- 0,43 % Židé
- 2,94 % jiné národnosti

Náboženské vyznání

Od doby reformačního hnutí v 16. století v Lotyšsku převládá náboženství luteránské (24 %). Náboženství římsko-katolické (18 %) je rozšířeno převážně ve východní části země v regionu Latgale, ortodoxní-pravoslavné (15 %) pak ve velkých městech. Ostatní náboženství tvoří cca 8 %, 35 % obyvatel je bez náboženského vyznání.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Od prvního pokrizového roku 2010 v Lotyšsku rychle rostl export zboží a služeb, který se stal hlavní hnací silou hospodářského rozvoje. Počátkem roku 2014 byl objem exportu o víc než 20 % vyšší než v předkrizovém období. V závěru roku 2011 vykázalo Lotyšsko meziročně nejdynamičtější hospodářský růst mezi členskými zeměmi Evropské unie. Ve čtvrtém čtvrtletí 2011 proti čtvrtému čtvrtletí 2010 vzrostl HDP o 5,3 %. Na trajektorii růstu se země po hlubokém propadu v letech 2008-2009 vrátila již počátkem roku 2010 a od té doby se její základní ekonomické ukazatele trvale zlepšují. Tento vývoj byl důležitý rovněž pro splnění maastrichtských kritérií pro vstup Lotyšska do Evropské měnové unie v roce 2014.

V pokračujícím úspěšném procesu překonávání krize znamenal pro Lotyšsko důležitý moment prosinec 2011, kdy byl v původně plánovaném termínu fakticky ukončen společný úvěrový program mezinárodních věřitelských institucí, především Mezinárodního měnového fondu a Evropské komise. V jeho rámci postupně Lotyšsko během tří let vyčerpalo prostředky ve výši 4,4 mld. EUR, což znamenalo, že odsouhlasený záchranný balík ve výši 7,5 mld. EUR plně nevyčerpalo.

Rok 2013 probíhal v Lotyšsku ve znamení přibližování země k eurozóně. Na přelomu června a července 2013 bylo na úrovni EK s konečnou platností rozhodnuto o přijetí Lotyšska jako 18. členského státu do Evropské měnové unie, a to od 1. 1. 2014. Zároveň byl potvrzen směnný kurs 1 EUR = 0,702804 LVL, v němž byla náročná měnová operace uskutečněna.

Lotyšská ekonomika si nadále udržuje finanční a cenovou stabilitu a průběžně vykazuje dynamický růst, v němž patří k unijním lídrům, zlepšuje se rovněž její mezinárodní úvěrové ohodnocení. Nízká poptávka na zahraničních trzích však ovlivňuje dynamiku vývozu.

Lotyšská ekonomika po zpomalení z roku 2014 způsobeném přímými i nepřímými dopady ukrajinské krize a vývojem v eurozóně se v roce 2015 vrátila k ekonomickému růstu. Na rok 2018 je odhadováno tempo růstu HDP ve výši 4 % a pro období let 2019-2020 v rozmezí 3-4 %. Vzhledem k tomu, že Lotyšsko je malá, otevřená a na export orientovaná ekonomika, na hospodářský vývoj v zemi má vliv spíše situace v sousedních státech než domácí trh.

Vývoj základních makroekonomických ukazatelů Lotyšska

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2016	2017
HDP (y/y, %)	-14,2	-2,9	5,0	4,8	4,2	2,1	3,4	4,7
Soukromá spotřeba (y/y, %)	-16,2	3,1	2,9	3,0	6,2	2,6	2,4	
Veřejná spotřeba	-10,7	-8,1	3,1	0,4	2,8	3,1	1,8	

(y/y, %)								
Vývoz (y/y, %)	-12,9	13,4	12,0	9,8	1,5	1,7	0,7	11,6
Dovoz (y/y, %)	-31,7	-12,4	22,0	5,4	0,3	0,3	-0,8	8,4
Spotřebitelské ceny (y/y, %)	3,5	1,1	0,1	0,1	0,1	0,6	0,5	2,2
Veřejný dluh (% HDP)	36,4	46,8	42,7	40,9	38,2	40	35	
Bilance ZO (% HDP)	-1,5	-1,5	-5,0	-4,4	-3,2	-2,6	-1,7	
Míra nezaměstnanosti ¹ (%)	17,5	19,5	16,2	15,0	11,9	10,9	9,3	7
Běžný účet platební bilance (% HDP)	8,6	2,3	-2,8	-3,3	-2,3	-2,9	0,6	1,6

Zdroj: Ministerstvo hospodářství LV

¹ podíl osob hledajících zaměstnání na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob ve věku 15-74 let, %

* odhad

Zdroj: Ministerstvo hospodářství LV, Lotyšská národní banka

Očekávaný vývoj

HDP - Roční růst HDP se dle odhadu Ministerstva hospodářství LV v roce 2018 očekává ve výši 4 %.

Nezaměstnanost - Míra nezaměstnanosti na počátku ledna 2018 dosáhla úrovně 7 %, což znamenalo pokleso 2,3 procentních bodů ve srovnání se stejným obdobím loňského roku. Nejnižší úroveň nezaměstnanosti vykazuje řížský reegion (4,4 %), naopak nejvyšší míra nezaměstnanosti je na východě země v regionu Latgale (16 %).

Inflace - Počátkem ledna 2018 byl zaznamenán nárůst cenové hladiny mezitřičně o 2,2 procenta .

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet pro rok **2018** byl schválen lotyšským parlamentem v listopadu 2017. Příjmy rozpočtu jsou v roce 2018 plánovány ve výši **8,75 mld EUR**, výdaje ve výši **8,95 mld. EUR**. Rozpočtový schodek nesmí překročit 1 % HDP. Příjmy a výdaje rozpočtu byly plánovány na základě odhadu růstu HDP v roce 2018. Rozpočtovými prioritami jsou posílení obrany a bezpečnosti státu, zlepšení kvality školství a zdravotní péče.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

V předkrizových letech se lotyšská ekonomika vyznačovala relativně vysokým deficitem běžného účtu platební bilance, který se pro ni stal spolu s vysokou inflací jedním z hlavních rizik hospodářského vývoje. V té době mělo největší vliv na růst negativního salda platební bilance rostoucí pasivum v zahraničním obchodu zbožím (zejména nevýrazný lotyšský export na jedné straně a rostoucí poptávka uspokojovaná převážně importem rovněž rostoucím na straně druhé). U Lotyšska to konkrétně znamenalo, že před krizí byly všechny zahraniční půjčky použity především na financování domácích investic a podporu domácí spotřeby (výstavba nových nákupních center apod.)

Z makroekonomického hlediska byl vysoký deficit běžného účtu platební bilance způsoben několika faktory:

- rychle rostoucí zadlužeností
- zahraniční kapitál nebyl použit na investice do výroby, ale byl směřován zejména na trh nemovitostí
- zboží na export bylo většinou zboží s nízkou přidanou hodnotou
- lotyšský průmysl závisel a dosud závisí na importu velkého objemu polotovarů

Veřejný dluh Lotyšska se v roce 2010 pohyboval na úrovni 44,7 % HDP, v roce 2011 se snížil na 42,6 % (zatímco maastrichtské kritérium povoluje dluh na úrovni 60 % HDP). Koncem roku 2012 veřejný dluh činil 36 %, o rok později 35 % HDP. Po drastickém ozdravném procesu je na tom Lotyšsko z hlediska veřejných financí lépe než většina evropských zemí.

Podle údajů z Centrálního statistického úřadu státní pokladna v prvním čtvrtletí 2014 v konsolidovaném rozpočtu měla našetřen přebytek 27,0 mil. EUR nebo 0,1 % z plánovaného HDP. Příjmy státního konsolidovaného rozpočtu přesáhly o 0,5 % úroveň stejného období v předchozím roce. Zvýšení příjmů je spojeno s vyššími příjmy z daní. Nedaňové příjmy klesly o 31,8 % oproti stejnému období před rokem, hlavně kvůli menším ziskům z využívání státního kapitálu.

Výdaje konsolidovaného rozpočtu se zvýšily o 1,5 %. To bylo předznamenáno vyššími výdaji na mzdy (5,6 %), které je spojeno s růstem minimální mzdy a většími výdaji na dotace a granty (2,6 %).

Celkový dluh centrální vlády a samospráv byl na přelomu let 2014/2015 v rozsahu 8 143,9 mil. EUR (33,1 % plánovaného HDP); oproti počátku roku 2013 se snížil o 22,2 mil. EUR.

Vývoj v této oblasti zachycuje tabulka:

Vývoj hlavních složek platební bilance v letech 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Běžný účet (% HDP)	-2,7	-1,7	-0,5	1,4	-0,8

Běžný účet (mil. EUR)	-622	-410	-116	342	-204
Vnější dluh (gross, % HDP)	133,6	143,7	143,4	148,8	140,9
Přímé zahraniční investice (% HDP)	3,0	2,5	2,6	0,5	2,4
Přímé zahr. investice (mil.EUR)	680	588	641	133	640
Devizové rezervy (mil. EUR)	393	-116	311	124	892

Zdroj: LNB

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Banky

V současné době působí v Lotyšsku celkem 27 bank, z toho deset poboček zahraničních bankovních domů.

V souvislosti s krizí se situace v lotyšské bankovní sféře výrazně změnila. Stát masívním peněžním zásahem na podzim roku 2008 zachránil tehdy druhou největší komerční instituci v zemi Parex banku a ve shodě s mezinárodními institucemi řídil její ozdravení. V létě 2010 fakticky dovršil plán její restrukturalizace, v jehož rámci byla zdravá aktiva převedena do nově vzniklé Citadele banky a zbylá nezdravá část nasměrována k řízenému úpadku. Stát ještě vlastní 100 % v Hypoteční a pozemkové bance, kterou se snaží transformovat na podnikatelskou komerční banku. Do stabilizace bankovního sektoru směřovaly masívní objemy domácích prostředků i mezinárodní finanční pomoci v řádu miliard EUR.

Vlastnická struktura bankovního sektoru Lotyšska:

Přibližně dvě třetiny bankovního kapitálu v Lotyšsku připadají na zahraniční vlastníky, vedou mezi nimi severské bankovní domy.

Centrální národní bankou je "Latvijas Banka" (Bank of Latvia), nezávislá finanční instituce. Uplatňuje konzervativní monetární politiku k zajištění stabilního a předvídatelného prostředí v zemi. Její manévrovací prostor je ovšem limitován známými skutečnostmi, zejména zapojením Lotyšska do EMU.

Kontakt:

Latvijas Banka

K. Valdemára ielā 2a, Rīga LV-1050, Latvija/Latvia

Tel. 00371-7-022300, fax 7-022420

Web: <http://www.bank.lv>

V roce 2016 vykázaly lotyšské banky zisk ve výši 454,4 mil. EUR, který v roce 2017 dramaticky poklesl na 236,1 mil. EUR. Tento vývoj byl způsoben poklesem zahraničních vkladů, které v roce 2017 poklesly o 1, mld. EUR (5,1 %). Snahou lotyšského státu bylo snížení podílu zahraničních nerezidentních vkladů v lotyšských bankách po kolapsu jedné z největších bank v zemi, banky ABLV. Ministertvo financí Lotyšské republiky navrhlo změny zákona o předcházení praní špinavých peněz a financování terorismu s cílem omezit rizikové finanční operace v lotyšském finančním sektoru. Na konci roku 2017 již byl podíl domácích klientů na celkových vkladech zhruba šedesátiprocentní.

hrobnější informace je možné získat na níže uvedených kontaktech [Asociace lotyšských komerčních bank](#) nebo [Komise pro finanční a kapitálový trh](#) (FKTK)

Pojišťovnictví

Lotyšské sdružení pojišťoven sdružuje celkem 18 pojišťovacích institucí, z toho polovinu tvoří zahraniční filie; na trhu působí osm životních pojišťoven (více na [stránkách asociace](#))

Podrobné a aktuální informace:

Státní dozorčí rada

Apdrošināšana uzraudzība inspekcija

email: vs@vau.gov.lv

web: <http://www.vau.gov.lv>

Seznam akreditovaných pojišťoven a informace o jejich licencích na webu [Komise pro finanční a kapitálový trh](#).

1.7 Daňový systém

Základní principy a pravidla daňové politiky v Lotyšsku byly vytyčeny v „Zákonu o daních a poplatcích“, který vstoupil v platnost v únoru 1995.

Po vstupu Lotyšska do EU odpovídá daňový systém standardům EU a doporučením mezinárodních finančních organizací. Zákon o daních a poplatcích z roku 1995 se průběžně novelizuje; správou daní se zabývají Státní finanční úřad a Státní fond sociálního pojištění a městské samosprávy.

Zatímco do roku 2011 se daně vzhledem ke krizi spíše zvyšovaly, roky 2012 a 2013 přinesly zásadní obrát, a to ve snížení některých z nich - zejména DPH a daně z příjmů obyvatelstva.

K daním odváděným centrálně patří:

1. daň z příjmu společností
2. daň z příjmu fyzických osob
3. daň z přidané hodnoty
4. spotřební daň
5. sociální daň
6. daň z nemovitostí
7. daň z přírodních zdrojů
8. cla
9. daň z hazardních her, sázek a loterií

10silniční daň

Daň z příjmu společnosti

- platí všechny rezidentní společnosti, stanoví se na základě vykázaných čistých příjmů
- sazba je 15 %, pro mikropodniky 9 %
- povinné sociální odvody (tzv. sociální daň) činí celkem 34,09 % na pojištěnce, podílejí se na ní zaměstnanci a zaměstnavatelé (existují různé kategorie pro různé typy plátců)
- pro společnosti neregistrované v zemi (non-residents) je sazba založena na výši zisku dosaženého v Lotyšsku a stanovují se zvláštní sazby na: příjmy z dividend – 10 %, managementu a konzultačních služeb – 10 %, úroků – 10 % (u komerčních bank – 5 %), práv používání duševního vlastnictví – 5 % (literární a umělecké práce, filmy, video a audio nahrávky – 15 %), nájmu majetku na území Lotyšska – 5 %.
- od roku 2010 se podíl reprezentačních výloh, které lze odečíst z daně z příjmu, snížil ze 60 na 40 %.
- pro potřeby zúčtování daně z příjmu podniku se 1,5krát zvýšil objem výloh, o něž se zvětšuje zdanitelný příjem. Jde o výdaje nesouvisející s hospodářskou činností a se ztrátami, které vznikly v procesu údržby objektů sociální infrastruktury.
- Daňoví plátcí mají nyní větší možnost samostatně určovat snížené platby předem, pokud se jim snížil objem zisku.

Daň z příjmu fyzických osob

- Všeobecná sazba daně z příjmu obyvatelstva se od 1. 1. 2015 snížila z 24 na 23 %. Na tuto úroveň se z dosavadních 15 % zvýšila i sazba daně u osob samostatně výdělečně činných.
- Platí se daň z kapitálových výnosů – 10 % z dividend a úroků, 15 % z přírůstku kapitálu. Na polovinu se snížily daňové úlevy z úspor v penzijních a pojišťovacích fondech.
- Zdanění podléhá například i použití služebního vozu k soukromým účelům, některé mimořádné dary zaměstnavatele zaměstnancům či dary nad 1400 EUR (mezi osobami, které nejsou v příbuzenském vztahu).
- Roční nezdanitelný příjem ze zemědělské výroby a z poskytování agroturistických služeb byl snížen z 5600 EUR na polovinu. Do zdanitelného základu se započítávají i peněžní podpory zemědělského podnikání a rozvoje venkova z prostředků státu i z evropských fondů.
- Sazbou 10 % se zdaňují příjmy majitele z prodeje lesa určeného ke kácení a tržby z takto získaného dříví; příjmy prostředníků těchto obchodů se zdaňují dle norem platných pro běžnou hospodářskou činnost.

Od 1. 1. 2015 klesla **daň z příjmu** obyvatel z předchozích 24 % na 23 %. Nezdanitelné minimum je 75 EUR a uvažuje se o jeho dalších úpravách, které by zhodnotily majetkový a sociální status plátce. Vzhledem k tomu, že daň z příjmu fyzických osob je hlavním zdrojem financování místních samospráv, mají být vypracována kompenzační opatření, aby nedošlo k destabilizaci místních rozpočtů. **Korporátních daní** se změny nedotkly, protože už nyní patří lotyšská 15% sazba firemní daně z příjmu k nejnižším v EU.

Daň z přidané hodnoty

- Je uplatňována na dodávky zboží, služeb, dovozy, spotřebu. Jako plátce daně musí být registrován subjekt, jehož příjmy za zdaňované období překročí 14 000 EUR. Je umožněno dobrovolně se zaregistrovat jako plátce.
- Od 1. 7. 2012 Lotyšsko snížilo DPH z 22 % na 21 %, redukcí umožnil mj. zlepšující se výběr daní; snížená sazba, jež se vztahuje na dodávky plynu, tepla, dříví, na dopravní služby, knihy, noviny a ubytovací služby, činí 12 %; dodávky elektrické energie byly převedeny ze snížené sazby do běžné.
- Od 1. 7. 2011 se zvýšily některé spotřební daně (mj. spotřební daně na tabákové výrobky a alkohol, další zvýšení těchto daní se očekává).
- 0 % sazba se uplatňuje u specifických druhů zboží a služeb (dodání zboží či služeb do jiného státu EU, autorský honorář aj.).
- V souladu se směrnicemi EK byla od 1. 1. 2010 upřesněna a zjednodušena technická pravidla pro různé operace a různé typy plátců DPH - například se prodloužila lhůta pro převod daně do státního rozpočtu, a to na dobu

nepřesahující 20 dnů od konce zdaňovacího období.

- Pro zemědělce byl rozsah kompenzace DPH (vrácení daně) zvýšen z 12 % na 14 %.

Spotřební daň

- Může být vypočítávána procentuálně z hodnoty zboží nebo jsou uplatňovány pevné sazby za jednotku. Dani podléhají alkoholické nápoje (kromě slabšího piva), tabákové výrobky, drahé kovy, drahokamy a polodrahokamy, osobní vozy a pohonné hmoty.
- Minimální sazba akcízu na cigarety se nesmí dostat pod 67,2 EUR za tisíc kusů nebo 1,34 EUR za 1 balení.
- Akcíz na víno a nápoje vznikající kvašením činí 64 EUR za 100 litrů, spotřební daň na meziprodukty s obsahem čistého alkoholu do 15 stupňů včetně je 65 EUR.

Sociální daň

- Povinné sociální odvody činí celkem 34,09 % na pojištění, podílejí se na něm zaměstnanci a zaměstnavatelé (existují různé kategorie pro různé typy plátců).
- Zaměstnanec v produktivním věku platí zpravidla 9 %.
- Od r. 2009 jsou zdaněny penze - všechny penze vyšší než 235 EUR podléhají zdanění 25 % – Lotyšsko je tak jedinou zemí v rámci EU, která takový princip uplatňuje.

Daň z nemovitostí

Daň se dělí se na daň z pozemku a daň z budovy, závisí na hodnotě nemovitosti; základní sazba je 1,5 % z katastrální hodnoty daného objektu.

Daň z přírodních zdrojů

Daň je placena subjekty těžícími přírodní zdroje, znečišťovateli životního prostředí, dovozci či výrobci zboží znečišťujících životní prostředí (týká se např. obalů ze skla, polymerů, plastů, kovů, papíru, kartonu atd.). Sazba závisí na způsobu výpočtu.

Daň z osobních automobilů a motocyklů

Daň vztahující se na osobní automobily, které nebyly dříve registrovány nebo byly registrovány v zahraničí po 1. 1. 2009, se určuje podle množství emisí CO²; u motocyklů se vychází z objemu válců motoru.

Roční daň (poplatek) z dopravních prostředků

Sazba pro motocykly činí 35,57 EUR; osobní automobily do 1500 kg 35,57 EUR, o hmotnosti 1501–1800 kg 75,41 EUR, 1801–2100 kg 128,06 EUR, 2101–2600 kg 162,21 EUR, 2601–3000 kg 196,36 EUR, 3001–3500 kg 226,24 EUR, nad 3500 kg 256,12 EUR.

Speciální snížené daňové sazby jsou uplatňovány ve speciálních ekonomických zónách ve městech Liepāja a Rezekne, a to v zájmu přilákání investic a podpory rozvoje těchto regionů.

Vzhledem k častým změnám a poměrně složitému daňovému systému v Lotyšsku se doporučuje v případě potřeby vyhledat aktuální informace na webových [stránkách lotyšského ministerstva financí](#) (rubrika Taxes).

Formuláře pro DPH jsou k dispozici na webových stránkách [Státní daňové služby](#).

2. Zahraniční obchod a investice

V pokrizovém období rostl vývoz zboží a služeb z Lotyšska od roku 2010 velmi rychle a byl tahounem hospodářského ozdravení. Objemy vývozu v letech 2013-2014 již o plnou pětinu překročily předkrizové hodnoty. V následujících letech 2015-2016 však růst lotyšského exportu zpomalil a pohyboval se na úrovni okolo 10,3 mld. EUR.

V roce 2017 dle předběžných údajů Statistického úřadu Lotyšské republiky však znovu došlo k oživení lotyšského zahraničního obchodu. Export vzrostl o 10 % a dovoz o 14,5 % oproti roku 2016.

Navzdory složité geopolitické situaci se zatím Lotyšsku daří udržet i dynamiku v klíčovém sektoru dopravních a logistických služeb, kde je země silně závislá mj. na tranzitu z/do třetích zemí (Rusko, Bělorusko). Nejistotu v této relaci uspokojivě vyvažují zvýšené objemy spolupráce s unijními sousedy - Litvou a Estonskem. Tyto dvě země jsou pro Lotyšsko tradičně největšími obchodními partnery.

Lotyšské podniky projevují značnou pružnost a vynalézavost v hledání náhradních trhů pro zboží, především pro potravinářské výrobky, kde byl vývoz poznamenán sankční válkou mezi Ruskem a EU. Podle expertů však situaci Lotyšska může více než sankce ohrozit prudké zpomalení ruské ekonomiky a propad rublu.

Podkapitoly:

- 2.1. [Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo](#)
- 2.2. [Teritoriální struktura – postavení v \(k\) EU](#)
- 2.3. [Komoditní struktura](#)
- 2.4. [Zóny volného obchodu \(VT parky, investiční zóny\)](#)
- 2.5. [Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu \(odvětvová a teritoriální struktura\)](#)
- 2.6. [Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu \(omezení, pobídky pro investory\)](#)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Lotyšský dovoz v březnu 2018 meziročně stoupl o 0,2 % a dosáhl hodnoty 1,22 mil. EUR. Naopak lotyšský vývoz poklesl o 6,1 % a dosáhl úrovně 966,2 mil. EUR. Na negativním vývoji lotyšského exportu měl vliv především pokles objemu vývozu mechanických zařízení, minerálních paliv a farmaceutických výrobků.

Obchodní bilance Lotyšské republiky (tisíce EUR)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	březen 2018
Vývoz	9 871 054	10 021 291	10 248 604	10 363 212	10 357 704	966 200
Dovoz	12 512 280	12 635 139	12 654 338	12 492 220	12 492 134	1 220 000
Obrat	22 383 334	22 656 430	22 902 942	22 855 346	22 855 346	2 186 200
Saldo	- 2 641 226	-2 613 848	-2 405 734	- 2 128 922	- 2 128 922	- 253 800

Zdroj: Národní statistický úřad Lotyšska, květen 2018

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavními obchodními partnery Lotyšska jsou země EU, na něž připadá okolo 75 % zbožových obchodních operací. Pořadí největších obchodních partnerů z členských států EU v zahraničním obchodě Lotyšska ukazuje následující tabulka. Podíl ostatních členských zemí EU na zahraničním obchodě Lotyšska nepřesahuje 5 %.

Podíl členských zemí EU na zahraničním obchodě Lotyšska (stav k březnu 2018)

Dovoz		Vývoz	
Litva	16,4 %	Litva	16,4 %
Německo	11,5 %	Estonsko	12,6 %
Polsko	10,2 %	Německo	7,6 %
Estonsko	7,3 %	Švédsko	7,3 %

Zdroj: *tradingeconomics.com /latvia*

2.3 Komoditní struktura

Lotyšsko patří k zemím s vysokým podílem služeb ve vývozu. V sektoru služeb zaujímá hlavní místo logistika a doprava, na které připadá cca 30 %.

Pokud jde o vývoz zboží, jsou z hlediska komoditní skladby pro lotyšský vývoz nosnými obory:

- zemědělství a potravinářství (20,4 % z celku)
- dřevařský průmysl (15,9 %)
- strojírenství (15,6 %)
- kovovýroba a kovoobrábění (10,5 %)
- chemický a farmaceutický průmysl (9,8 %)
- těžba a opracování nerostných surovin (8,7 %)
- lehký průmysl (4,9 %)
- dopravní prostředky (4,5 %)
- ostatní druhy výroby (9,7 %)

Komoditní struktura

Hlavní vývozní komodity Lotyšska v roce 2016

Název komodity	mil. EUR	% z celku
dřevo, dřevovýrobky a dřevěné uhlí	1 793,8	17,4
elektrické spotřebiče a elektrická zařízení	1 176,3	11,4
stroje a mechanická zařízení	634,9	6,1
pozemní vozidla a jejich součástí	567,5	5,5
minerální produkty	520,2	5,0
farmaceutické výrobky	406	3,9
obilí a zemědělské produkty	399,7	3,8

alkoholické a nealkoholické nápoje	394,8	3,3
výrobky ze železa a oceli	338,2	3,0

Zdroj : Statistický úřad Lotyšské republiky

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V Lotyšsku fungují celkem čtyři zóny volného obchodu (FTZ, z toho 2 speciální), jejichž působení by mělo být na základě jednání s EU prodlouženo do roku 2037. Jsou to:

- Rižský přístav
- přístav na Baltu ve městě Ventspils
- Speciální ekonomická zóna (SEZ) v baltském přístavu Liepāja
- SEZ Rézekne (město ležící ve vnitrozemí ve východní části Lotyšska, poblíž hranic s Ruskem a Běloruskem)

Z hlediska cel a daní není území zón považováno za vnitrostátní teritorium a jsou zde proto uplatňovány daňové úlevy; všechny tyto privilegované zóny nabízejí většinou investorům podobné pobídky, které ovšem nesmějí překročit hodnotu 50 % celkové hodnoty projektu.

Základem pobídkového systému pro společnosti operující v těchto zónách jsou:

- sleva u daně z nemovitosti ve výši 80 %
- 80% sleva na dani z příjmu právnických osob (základní sazba je 25 %)
- 80% sleva na dani z dividend, platů administrativního personálu a z poplatků za využívání intelektuálního vlastnictví
- DPH 0 % na většinu zboží včetně jeho skladování a služeb poskytovaných uvnitř volných zón
- osvobození od spotřební daně a od cel u výrobků přivážených ze zahraničí (třetích zemí) a vyvážených do zahraničí

Navzdory všem těmto příznivým podmínkám se zatím nepodařilo získat pro investování žádnou českou firmu.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Finanční a hospodářská krize vedla ke zmírnění předchozího enormního přílivu přímých zahraničních investic (PZI) do Lotyšska, který od přelomu dekády zpomalil, ovšem podobné tendence se projeví i v sousedních zemích. Kumulované PZI do Lotyšska ke konci září 2014 činily 11,74 miliardy EUR.

Celkový počet subjektů, jež v roce 2014 investovaly do základního kapitálu, se přiblížil 27 tisícům, z toho ve 160 případech částka přesáhla 1 milion EUR. Lotyšský stát uplatňuje mechanismus povolení k dlouhodobému pobytu výměnou za vklad 250 000 EUR do nemovitosti či podniku; tento režim využívají cizinci z mimounijních zemí, zejména obyvatelé RF a dalších postsovětských států, nově ale též asijských a jiných třetích zemí.

Vůbec největším investorem v Lotyšsku je Švédsko - na konci 2014 představovaly vklady švédských firem do lotyšské ekonomiky 22 % veškerých PZI a směřovaly prioritně do finančního sektoru. Od roku 2008 se objemy švédských vkladů v Lotyšsku zdvojnásobily, což bylo ale spojeno s kapitálovými pohyby v bankovním sektoru v trojúhelníku Švédsko - Lotyšsko - Estonsko.

Podle dostupných údajů ze září 2014 za Švédskem s jeho podílem veškerých kumulovaných investic (vč. realitního trhu) v rozsahu 31 % následují Nizozemsko (11 %), Kypr (10 %), Německo (8 %), Estonsko (7 %), Dánsko (6 %), Litva (5 %), Velká Británie, Malta a Lucembursko (po 4 %), Finsko a Maďarsko (po 3 %); na ostatní země připadají dohromady zbylá 4 %.

Z odvětvového hlediska směřovaly investice přednostně do finančního sektoru (24,8 %), jiných služeb (23,8 %), do realit (12,6 %), zpracovatelského průmyslu (12,2 %), obchodu a turistických služeb (12,0 %), do stavebnictví (3,3 %), dalšího průmyslu (4,3 %), dopravy a skladování (3,3 %) a zemědělství (2,6 %).

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

V globálním ratingu Doing Business se Lotyšsko v tomto dešeti letí pohybuje mezi 21. a 31. příčkou, v roce 2013 bylo na 25. místě a v roce 2014 se zvedlo o jednu příčku na 24. pozici.

Korupce a především existence povážlivě silné stínové ekonomiky (v roce 2014 cca 23,5 % HDP) však zůstávají hlavními problémy z hlediska mezinárodního renomé země a působí jako brzda při rozhodování zahraničních investorů a firem vůbec.

Lotyšský trh je v zeměpisném i v některých dalších ohledech faktickým centrem regionu jižního Pobaltí, i když na roli tohoto "centra" pretendují i sousedé a rivalita mezi trojicí pobaltských zemí je nesporná. Lotyšsko nabízí příznivé podnikatelské prostředí a liberální ekonomickou politiku. Jako malá země s omezenými zdroji soukromého kapitálu si je Lotyšsko plně vědomo velké důležitosti přímých zahraničních investic pro svůj další ekonomický rozvoj. Toto vědomí vedlo vedení země k vytvoření přehledného a příznivého podnikatelského klimatu, jež patří k dlouhodobým prioritám lotyšských vlád.

"Zákon o zahraničních investicích v Lotyšsku", který byl přijat v listopadu 1991 a spolu s pozdějšími úpravami stanovil základní principy pro investování, je poměrně velmi rozsáhlý. V zásadě jsou harmonizovány požadavky na založení a provoz investičních společností v rámci EU. Dnešní legislativní rámec je extrémně liberální. Zahraniční investoři jsou plně zrovnoprávněni s domácími podnikateli od zakládání společnosti až po repatriaci zisků včetně výhodné a jednoduché daňové soustavy.

Od roku 1999 lotyšská vláda každoročně vypracovává tzv. "Akční plán zlepšení podnikatelského prostředí" ve spolupráci se zástupci místní podnikatelské sféry, zejména s Agenturou pro malé a střední podnikání a řemeslníky a s Národním hospodářským výborem. Dozor nad implementací "Akčního plánu zlepšení podnikatelského prostředí" vykonává Lotyšská investiční a rozvojová agentura "LIAA" (Latvian Investment and Development Agency), která je pověřena získáváním zahraničních investorů do Lotyšska a poskytováním potřebné podpory; služby LIAA jsou převážně placené. Na webových stránkách této agentury lze nalézt oborový adresář lotyšských firem.

Kontakt:

LIAA, Pērses iela 2, Rīga, Latvija, LV-1442, Latvia

Tel. +371 67039499

Fax +371 67039401

E-mail: liao@liao.gov.lv

Web: www.liao.gov.lv

Investiční společnosti podléhají národnímu doзору kapitálového trhu. V Lotyšsku je tento dozor prováděn Komisí pro finanční a kapitálový trh.

Lotyšská vláda udržuje dialog s Výborem zahraničních investorů Lotyšska, (založen v lednu 1997, tvořen zástupci největších zahraničních investorů) o zlepšování investičního prostředí. Podle Evropské banky pro obnovu a rozvoj má lotyšské podnikatelské prostředí jeden z nejnižších stupňů vládních zásahů a naopak jeden z nejvyšších stupňů ekonomické svobody v regionu střední a východní Evropy. Ani v nejhlubší krizi nenastal velký odliv investorů a od konce roku 2010 zájem o Lotyšsko roste.

Za největší a hlavní problém Lotyšska ve vztahu k zahraničním investorům bývá označován nedostatek kvalifikované pracovní síly a v neposlední řadě také dosud nedostatečně rozvinutá dopravní infrastruktura.

Pokud jde o státní podporu investic v Lotyšsku, lotyšskou prioritou je vytvořit příznivé prostředí pro podnikání a investování s důrazem na zboží a inovace s vysokou přidanou hodnotou; ne vždy se však daří tento záměr naplňovat. Jak v roce 2013, tak i v roce 2014 byly přijaty výrazné změny v daňovém systému. V roce 2013 vláda porušila slib o snížení daně z příjmu fyzických osob o 2 %. Vláda schválila hlavní směry Národní industriální politiky vypracované Ministerstvem hospodářství na období let 2014-2020. Cílem tohoto strategického materiálu je podpořit strukturální změny v lotyšské ekonomice, zvýšit význam průmyslu a výroby s vysokým podílem přidané hodnoty, modernizovat výrobu a služby a rozvíjet export.

V Lotyšsku jsou zejména vítány investice, které vytvářejí nová pracovní místa (v IT, špičkových technologiích a ve službách) či napomáhají zřizovat či obnovovat průmyslová odvětví s vysokým know-how a zvyšují tak lotyšskou produktivitu a exportní kapacity.

Lotyšská vláda zavedla velmi výhodná povolení a daňové pobídky pro velké, středně velké a malé investory. V tomto ohledu zaujímá Lotyšsko čtvrté místo v Evropě z hlediska daňových lhůt (daňových zatížení). Lotyšsko má stále ještě relativně levnou a poměrně vysoce kvalifikovanou pracovní sílu a nízké daňové zatížení poskytující silné zázemí pro nové i existující společnosti i mnoho příležitostí pro investory.

Daňové úlevy

Jedním z vůbec nejatraktivnějších rysů lotyšského podnikatelského prostředí je 15% daň z příjmu společností, která je jednou z nejnižších v EU. Na základě „Zákona o dani z příjmů právnických osob“ při velkých investičních projektech je možno uplatnit rychlejší odpisy při investování do základního majetku. Rovněž je možné převádět ztrátu po dobu dalších 5 let pro účely optimalizace daní. Podle uvedeného zákona může být místní samosprávou poskytnuta také daňová úleva na daň z nemovitosti do 90 % výšky sazby daně a 0 % DPH. Cla se samozřejmě netýkají investorů ze zemí EU a EHP.

Výrazné daňové úlevy jsou poskytovány ve speciálních ekonomických zónách (viz dále).

Granty (nenávratné finanční příspěvky):

Jako investiční stimul mohou sloužit i granty (nenávratné finanční příspěvky) v rámci grantových schémat. Lotyšská agentura pro investice a rozvoj (LIAA) implementuje schéma modernizace podnikatelské infrastruktury, vývoje nových výrobků a technologií, rizikového kapitálu pro malé a střední podniky, pro zvyšování vzdělání zaměstnanců a rozvoje podnikání v méně rozvinutých oblastech.

Příspěvky na vytvoření pracovního místa:

Tyto příspěvky může zaměstnavatel získat v případě zaměstnání nezaměstnaných osob podáním projektu na [Lotyšský](#)

[úřad práce](#); projekty na vytvoření pracovních míst jsou pak posuzovány na základě stanovených kritérií.

Pronájem či prodej nemovitosti za cenu nižší než je tržní:

Samosprávy mohou investorovi pronajmout či prodat nemovitost za cenu nižší než je tržní cena v případě, že chtějí podpořit rozhodnutí o investování. Některá lotyšská města iniciovala vznik vlastních průmyslových zón, jejichž využití za výhodných podmínek nabízejí potenciálním investorům.

Legislativní rámec pro zahraničního investora (ZI):

- ZI má stejná práva a povinnosti jako místní podnikatelé;
- ZI je osvobozen od DPH a celní daně ze základního jmění dováženého jako součást dlouhodobých investic, investic do kapitálu a cenných papírů a služeb s tím spojených, z exportu zboží za hranice Lotyšska a služeb s tím spojených;
- ZI může provádět volně dovoz a vývoz kapitálu;
- ZI je osvobozen od dovozního cla a DPH na komodity a produkty, které jsou do Lotyšska dováženy na přechodnou dobu za účelem zpracování;
- ZI má nárok na slevu z daně z příjmu rovné dani placené v zahraničí;
- ZI může po zaplacení všech daní vyvézt zisk;
- ZI je oprávněn za určitých podmínek nakupovat půdu a nemovitosti půdu je možno získat na leasing na dobu 99 let;
- Lotyšsko zaručuje ochranu zahraničních investic.

3. Vztahy země s EU

Lotyšsko je členským státem Evropské unie od 1. 5. 2004 (vstoupilo spolu s ČR); od 1. 1. 2014 je také součástí eurozóny. Obyvatelé země jsou většinou velmi eurooptimističtí, i když k řadě jevů zauímají i vcelku kritická stanoviska. Nejužší a velmi intenzivní kontakty má Lotyšsko s baltskými a skandinávskými sousedy, ale také s Německem, Nizozemskem a Velkou Británií, kde má svou novou početnou diasporu. Ruskojazyčná část populace více tíhne ke spolupráci s východními postsovětskými partnery.

Podkapitoly:

- 3.1. [Zastoupení EU v zemi](#)
- 3.2. [Obchodní vztahy země s EU](#)
- 3.3. [Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

3.1 Zastoupení EU v zemi

V Rize sídlí zastoupení Evropské komise a Informační kancelář Evropského parlamentu.

Hlavním cílem zastoupení EK v LV je:

- informovat veřejnost o dopadech politiky EU na obyvatele Lotyšska;
- poskytovat informace o EU lotyšské vládě a dalším institucím i ostatním zájemcům;
- poskytovat informace tisku a médiím o vývoji a směřování politiky EU;
- komunikovat s Lotyšskem jménem EK;
- informovat EK v Bruselu o politickém, ekonomickém a sociálním vývoji v Lotyšsku.

Zastoupení Evropské komise K v Lotyšsku

Eiropas Savienības Māja, Aspazijas bulv. 28, Riga, LV-1050, Latvija/Latvia

Tel.: +371 67085400

Fax: +371 67085448

E-mail: comm-rep-latvia@ec.europa.eu

Web: http://ec.europa.eu/latvia/index_lv.htm

Twitter: @EiropasKomisija

Informační kancelář Evropského parlamentu v Lotyšsku

EP Information Office, Aspazijas Boulevard 28, LV-1050 Riga, Latvia

Tel.: +371/6708 54 60

Fax: +371/6708 54 70

Web: <http://www.europarl.lv/>

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Lotyšsko coby členská země EU realizuje obchodní politiku a aplikuje celní pravidla EU (byla uskutečněna harmonizace celních pravidel s předpisy EU).

EU je nejvýznamnějším obchodním partnerem Lotyšska. Podle nejnovějších údajů export Lotyšska do zemí EU tvoří 73,5 % a import 76,1 % z celkového objemu.

Lotyšsko je součástí Evropské celní a daňové unie (European Taxation and Customs Union) a jednotného evropského trhu.

Celní systém EU se řídí především:

- Evropským celním zákoníkem dle nařízení Evropské rady (ER) č. 2913/9, implementováno nařízením Evropské komise (EK) č. 2454/93;
- Nařízením ER č. 918/83, které zakládá a sjednocuje systém úlev z celních poplatků;
- Nařízením ER č. 2658/87, které zřizuje/zavádí závazný tarif statistického označení stejně jako Společný celní tarif.

Celní režim dále regulují mezinárodní smlouvy, mj. Rámcová dohoda o tarifech a obchodu (GATT), Dohoda o harmonizaci jakosti komodit a kódovacího systému, Dohoda TIR a Dohoda o dočasném dovozu a vývozu ATA.

Přijatá zákonná opatření odpovídají pravidlům a zásadám přijatým GATT/WTO, jejímž je Lotyšsko členem od února 1999.

Do obchodu se zeměmi EU se promítly následující změny:

- většina celních bariér byla odstraněna a tím byly odstraněny i všechny celní procedury v rámci jednotného trhu;
- s výjimkou některých limitů týkajících se individuálních osob (allowances for individual travellers), která zůstávají v platnosti, dokud nebude transformováno celé evropské právo, žádná kvantitativní omezení již neexistují;
- DPH, nepřímé daně a speciální daně již nejsou považovány za celní poplatky;
- Vyhlášky lotyšských celních úřadů ohledně původu zboží (BOI) nebo splnění podmínek sazebníku (tariff code; BOI) jsou platné po celé EU;
- využívá se NCTS (New Computerized Transit System) umožňující jak firmám, tak celním úřadům sledovat a kontrolovat pohyb zboží elektronickou cestou.

Zahraniční obchod Lotyšska ve faktických cenách

	Export			Import		
	mil. EUR	% z celkového objemu	% (+, -) oproti lednu 2015	mil. EUR	% z celkového objemu	% (+, -) oproti lednu 2015
Celkem	770,7	100	-2,0	925,6	100	+1,2
Státy EU	566,2	73,5	-5,0	704,8	76,1	+3,8
Státy eurozóny	374,7	48,6	-5,1	500,9	54,1	+1,8
Státy SNS	98,8	12,8	+47,8	126,4	13,7	-0,7
Ostatní státy	105,7	13,7	-14,5	94,4	10,2	-12,8

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Lotyšsko již od předvstupní fáze svého přibližování k členství v Evropské unii využívalo a dosud využívá dostupné zdroje z unijních fondů, zejména z Fondu soudržnosti (CF), z Evropského regionálního rozvojového fondu (ERDF) a Evropského sociálního fondu (ESF). Na kofinancování projektů, směřujících do nejrůznějších oblastí, včetně projektů komunální politiky a občanské vybavenosti, je v jednotlivých rozpočtech (vč. municipalitních) vždy pamatováno příslušnými částkami. V poslední době však také Lotyšsko, podobně jako ČR, zápasí s časem a v některých oblastech s

---

čerpáním zaostává.

Implementační agenturou pro administraci unijních finančních nástrojů je Lotyšská investiční a rozvojová agentura ([LIAA](#)). Poskytuje informace o existujících a plánovaných aktivitách, zajišťuje příjem přihlášek do různých projektů, vyhodnocuje je, uzavírá smlouvy a dohlíží na plnění podmínek projektu.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Českou republiku spojují s Lotyšskem vedle obdobných historických tradic, zkušeností a kulturních vazeb také blízké politické a bezpečnostní cíle a především tradiční úzká hospodářská a obchodní spolupráce. Lotyšsko je stejně jako Česká republika výrazně proexportně orientovanou, otevřenou ekonomikou, obě země jsou silně zainteresované na posilování mezinárodní konkurenceschopnosti svých firem, na rozvoji exportních kapacit, na provádění inovací, vzdělanostních programů a realizaci efektivních zahraničních investic.

Obchodně ekonomické vztahy mezi Českou republikou a Lotyšskem se od 1. 5. 2004 uskutečňují v podmínkách jednotného, prakticky bezbariérového trhu Evropské unie. Od společného začlenění do EU nebyly ve vzájemném obchodu vytvořeny žádné nové překážky a i díky tomu objemy výměny trvale rostou.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

K významnému rozvoji česko-lotyšských obchodně ekonomických vztahů došlo po společném vstupu obou zemí do EU v roce 2004. Postupně narůstající vzájemný obchod byl v roce 2008 nepříznivě ovlivněn finanční a hospodářskou krizí, která hluboce poznamenala lotyšskou ekonomiku. Koncem roku 2010 nabrala obchodní výměna opět novou dynamiku a v tomto trendu pokračuje i v následujících letech. V roce 2017 vykázala Česká republika obchodní obrat ve výši téměř 360 mil. EUR.

Obchodní výměna mezi ČR a Lotyšskem za posledních 5 let

(mil.EUR)

	2013	2014	2015	2016	2017
Vývoz	241,8	198,4	229,1	241,24	241,93
Dovoz	82,7	73,4	84,7	104,15	117,77
Obrat	324,5	271,8	313,8	345,39	359,8
Bilance	159,1	125	144,4	137,09	124,16

Zdroj : ČSÚ

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vzájemný česko-lotyšský obchod zbožím tvoří tisíce položek napříč prakticky všemi sektory našich ekonomik, do obchodu jsou na obou stranách zapojeny stovky firem. Po desítky let představují v Lotyšsku "vlajkové" výrobky z ČR dopravní prostředky - osobní vozy z mladoboleslavské Škodovky, trolejbusy a tramvaje z plzeňských závodů Škoda Electric a Škoda Transportation, modernizované posunovací kolomotivy aj. Kromě této komoditní stálice lze ale hlavně v

posledních letech pozorovat značné proměny ve zbožové náplni vývozu i dovozu; v obchodu se stále výrazněji prosazují tzv. nové obory a výrobky s vysokým podílem přidané hodnoty.

Jestliže v předkrizovém období byla výměna poznamenána nepřiměřeným záporným saldem na lotyšské straně bilance, pak v posledních letech se Lotyšsku daří tuto nepříznivou disbalanci do jisté míry překonávat zrychleným tempem vývozu do ČR a také přebytkem v bilanci služeb.

Deset nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

SITC č.	Název zbožové skupiny SITC	Vývoz - podíly v %		Dovoz - podíly v %	
		2013	2014	2013	2014
1	Potraviny a živá zvířata	5,0	3,2	22,9	14,4
2	Nápoje a tabák	0,9	1,6	0,3	0,4
3	Suroviny nepoživatelné, bez paliv	1,6	1,3	1,8	1,3
4	Minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály	0,2	0,2	2,9	1,6
5	Živočišné a rostlinné tuky a oleje	0,0	0,0	0,0	0,2
6	Chemikálie	14,6	9,9	12,3	19,1
7	Tržní výrobky tříděné hl. podle druhu materiálu	22,5	17,4	14,9	29,9
8	Stroje a přepavní zařízení	41,4	49,9	22,7	26,6
9	Různé průmyslové výrobky	13,4	16,3	5,6	6,5
10	Nespecifikováno	0,2	0,2	16,6	0,0
	Celkem	100	100	100	100

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Výměna v oblasti služeb se v roce 2017 (*poslední dostupné údaje*) vyznačovala přebytkem českého exportu - český vývoz činil 1172,2 mil. CZK, lotyšský vývoz do ČR činil 591,5 mil. CZK. Jestliže v předchozích letech se na lotyšské straně bilance objevoval přebytek, pak od období let 2011–2013 české vývozy v tomto sektoru rostly a bilanci dorovnaly. V roce 2017 již ČR vykazuje přebytek exportu služeb do Lotyšska ve výši 580,7 mil CZK.

Věcnou náplň tohoto segmentu spolupráce tvoří zejména dopravní služby (hlavně automobilová a letecká doprava), jiné komerční služby, cestovní ruch, spoje a IT.

Zdroj: ČNB, květen 2018

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Tři největší čeští investoři v Lotyšsku

- Synot W a.s – investice 3,1 mil. EUR (50 % SIA "JOKER" LTD, podnikání na loterijním trhu);
- Plaček Holding, SE – investice 765 tis. EUR (100 % SIA "ZOO centrs", maloobchodní podnikání v oblasti zahradničení a krmiv pro domácí zvířata);
- SVUS Pharma A/S – 683 tis. EUR (100 % SIA "FARMAX BALTIC", velkoobchodní zprostředkovatel se širokou škálou zboží).

Kumulované přímé zahraniční investice z ČR do Lotyšska

- Kultura, rekreace, zábava 64 %
- Obchod 17 %
- Administrativní služby 3 %
- Obchod s nemovitostmi 1 %
- Ostatní 15 %

Zdroj: LIAA

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Lotyšskou republikou jsou velmi dobré, mezi oběma zeměmi neexistují otevřené problémy. Naopak mají mnoho společných zájmů, které prosazují v rámci členství v EU a NATO.

Ve vzájemných vztazích jsou platné následující smlouvy:

- Dohoda o zamezení dvojímu zdanění podepsaná 25. 10. 1994 v Rize
- Dohoda o ochraně a podpoře investic podepsaná 25. 10. 1994 v Rize
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Lotyšské republiky o mezinárodní silniční dopravě podepsaná v Budapešti 29. 5. 1996;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Lotyšské republiky o letecké dopravě podepsaná 11. 5. 1999 v Praze
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Lotyšské republiky o výměně informací

---

a spolupráci v oblasti obranného výzkumu a vývoje (Praha 31. 3. 1999)

- Dohoda ministerstev obrany České republiky a Lotyšské republiky o průmyslové spolupráci v oblasti obrany (Riga 21. 6. 2000)
- Dohoda mezi Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem pro ochranu životního prostředí a místní rozvoj Lotyšské republiky o spolupráci v oblasti turistiky (Riga, 11. 5. 2001)
- Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem vzdělávání a vědy Lotyšské republiky na období 2012-2015 o vzájemné spolupráci (Riga, 31. 1. 2012)

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Česká republika a Lotyšsko jako členské země EU si navzájem neposkytují rozvojovou spolupráci.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Obchod ČR a Lotyšska je strukturálně velmi široký a dlouhodobě roste. Nicméně mezi statisticky významné položky českého exportu patří

- motorová vozidla
- reaktory a kotle
- přístroje k záznamu a reprodukci zvuku a TV.

Z hlediska stávajících aktivit českých exportérů a reálných potřeb lotyšské ekonomiky mezi perspektivní obory budou patřit technologie na ochranu životního prostředí, dopravní prostředky pro veřejnou dopravu a produkty zbrojního a bezpečnostního průmyslu.

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Dlouhodobým výrazným rysem obchodu ČR s Lotyšskem je široké spektrum zbožíové výměny. Za perspektivní obory lze považovat níže uvedené (v nichž se již většinou některé české firmy uplatnily a jiné o to usilují, jak je zřejmé z poznatků ZÚ, ZK CzechTrade i oborových svazů a komor).

Sektorové příležitosti:

- chemický průmysl
- dřevozpracující průmysl
- potravinářský průmysl
- energetika
- kovozpracující průmysl
- dopravní strojírenství
- životní prostředí
- zbrojní/obrný průmysl
- zdravotnictví a tzv. živé vědy (life sciences)
- cestovní ruch

Podporou a získáváním zahraničních investorů do Lotyšska se zabývá státní [Lotyšská investiční a rozvojová agentura](#) (LIAA), která investorům poskytuje základní servis a informace.

Privatizace

Ačkoliv privatizace byla zahájena již v roce 1991, teprve v roce 1994 byl přijat zákon o privatizaci státního a obecního majetku. Od jeho přijetí v únoru 1994 bylo zpracováno více než 1100 privatizačních projektů.

V současné době se privatizace nachází již ve své závěrečné fázi. Zbývá zprivatizovat velké státní společnosti a dokončit privatizaci některých menších podílů v již zprivatizovaných firmách, jedná se o podíly např. ve Ventspilské naftě (ropný terminál), Lattelekomu (telekomunikační společnost) a Latvenergo (energetický monopol). Privatizaci realizuje [Lotyšská privatizační agentura](#).

Národní rozvojové programy

Nejdůležitější ekonomické cíle lotyšské vlády jsou obsaženy v Národních programech (NP), což jsou krátkodobé a střednědobé programy stanovující způsob rozvoje jednotlivých oblastí včetně harmonogramu realizace a způsobu

financování. Provádění NP je upraveno vládní vyhláškou.

Bližší informace a znění národních programů lze nalézt na internetových stránkách [Ministerstva hospodářství](#) nebo [Lotyšské investiční a rozvojové agentury](#).

Aktuální sektorové příležitosti pro Lotyšsko

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

V lotyšské metropoli Rize ve exhibičním centru v Kipsale se v průběhu každého roku koná několik desítek výstav a veletrhů. Níže je uveden seznam akcí, které by mohly oslovit české firmy.

- 6. 4. - 8. 4. 2018 **Auto Mechanics** (veletrh zaměřený na náhradní díly, údržbu a příslušenství pro motorová vozidla)
- 6. 4. - 8. 4. 2018 **Transport Engineering** (veletrh zaměřený na dopravní strojírenství a infrastrukturu)
- 12. 4. - 14. 4. 2018 **Baltic Fashion and Textile Riga** (veletrh zaměřený na oděvní a obuvnický průmysl, technické textilie, módní doplňky)
- 27. 4. - 29. 4. 2018 **Garden and Lifestyle** (veletrh zaměřený na zahradní techniku, zavlažovací systémy, zahradní nábytek)
- 5. 9. - 8. 9. 2018 **Riga Food** (23. mezinárodní veletrh zaměřený na potravinářský průmysl)
- 27. 9. - 29. 9. 2018 **MEDBALTICA** (11. mezinárodní veletrh zaměřený na farmaceutické, medicínské technologie a stomatologickou techniku)
- 5.10. - 7. 10. 2018 **BALTIC FURNITURE** (Mezinárodní veletrh nábytku a designového osvětlení interiérů)
- 19.10. - 21.10. 2018 **ENVIRONMENT and ENERGY** (14. mezinárodní veletrh energetiky a environmentálních technologií)
- 29.11. - 1.12. 2018 **TECHINDUSTRY** (mezinárodní strojírenský veletrh)

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

V této kapitole jsou shrnuty praktické rady pro zájemce o obchod a podnikání s Lotyšskem. Vzhledem k častým změnám pravidel a předpisů v této oblasti doporučujeme případným zájemcům, aby nahlédli i do webových stránek níže uvedených příslušných institucí.

Podkapitoly:

- 6.1. [Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej](#)
- 6.2. [Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu](#)
- 6.3. [Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku](#)
- 6.4. [Požadavky na propagaci, marketing, reklamu \(využití HSP\), významné veletrhy a výstavy v teritoriu](#)
- 6.5. [Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- 6.6. [Trh veřejných zakázek](#)
- 6.7. [Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka](#)
- 6.8. [Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk\(y\), státní svátky, pracovní a prodejní doba](#)
- 6.9. [Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria \(oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince\)](#)
- 6.10. [Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR](#)
- 6.11. [Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU](#)

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

V Lotyšsku platí obchodní právo, které odpovídá předpisům EU.

Distribuce je zcela liberalizována. Hlavním kanálem pro prodej jsou velkoobchodní firmy, prodejní řetězce a obchodní domy, kterých v poslední době rychle přibývá zejména v Rize a jiných větších městech.

Využití místních zástupců je jednou z neefektivnějších cest k úspěchu, což potvrzují i zkušenosti českých firem působících na lotyšském trhu. Místní zástupce na rozdíl od zahraničního podnikatele zná dobře zdejší prostředí. Mnohdy navíc disponuje kontakty na okolní severské země a Rusko, což může přispět i k prodeji zboží na další trhy. Při vybírání místního zástupce je ovšem třeba postupovat obezřetně a neukvapovat se s udělováním exkluzivního zastupování před důkladným prozkoumáním místního trhu. Je také třeba se zástupcem udržovat aktivní kontakt a sledovat jeho obchodní výsledky.

Jak vyhledat partnera v Lotyšsku:

S ohledem na specifika lotyšského trhu nejde o zcela jednoduchou záležitost, ale jde často o běh na dlouhou trať. Lotyšský trh je vyspělý, žádáno je především značkové zboží nebo zboží s jinými konkurenčními specifiky, jako je např. nízká cena, novost produktu, doprovodné služby (reklama) apod.

Obvyklé a možné jsou zejména tyto postupy:

- vyhledat si partnera sám s využitím níže uvedených zdrojů informací
- využít služeb zahraniční kanceláře agentury CzechTrade v Rize, tel: + 371 675 083 71
- kontaktovat ZÚ Riga (e-mail: commerce_riga@mzv.cz)

Vzhledem k charakteru zdejšího trhu a na základě zkušeností lze jako optimální cestu doporučit upřesnění postupů a plánů podle bodu 1, a poté využít služeb agentury CzechTrade, která za velmi výhodné (státem dotované) ceny zajistí řadu úkonů typu marketingové studie, sjednání schůzek s partnery, pomoc při účasti na výstavách a veletrzích apod.

Pokud chcete vyhledat partnera sami, doporučujeme následující postup:

- prohlédnout internetovou stránku zastupitelského úřadu www.mzv.cz/riga, kde je možno nalézt praktické informace, základní přehled o Lotyšsku a další užitečné odkazy;
- projít přehled internetových adres v 7. kapitole STI, ale rovněž i průběžně v textu podle tematiky jednotlivých kapitol. Jsou zde informace o "Doing Business in Latvia" v anglické verzi, rejstříku firem, kde a s kým řešit založení firmy v Lotyšsku, daňové otázky a další;
- seznámit se s nabídkou státní agentury na podporu obchodu v Lotyšsku LIAA (Latvian Development and Investment Agency). Na webové stránce www.liaa.gov.lv je možné nalézt kontakty na partnery podle požadovaného druhu zboží nebo služby; samotná agentura však službu vyhledání partnera neposkytuje.

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Lotyšsko je od 1. 5. 2004 je členskou zemí EU a tudíž realizuje obchodní politiku a aplikuje celní pravidla EU (byla uskutečněna harmonizace celních pravidel s předpisy EU).

Lotyšsko je součástí Evropské celní a daňové unie (European Taxation and Customs Union) a jednotného evropského trhu.

Celní režim se dále řídí mezinárodními smlouvami včetně Rámcové dohody o tarifech a obchodu (GATT), Dohodou o harmonizaci jakosti komodit a kódovacího systému, Dohodou TIR a Dohodou o dočasném dovozu a vývozu ATA.

Přijátá zákonná opatření odpovídají pravidlům a zásadám přijatým GATT/WTO, jejímž je Lotyšsko členem od února 1999.

Od 1. 5. 2004 může Lotyšsko využívat výhody plynoucí z obchodních dohod mezi EU a třetími zeměmi. (EU má uzavřeny dohody o volném obchodu s následujícími státy: se zeměmi Evropské zóny volného obchodu EFTA - Norsko, Švýcarsko, Island a Lichtenštejnsko, dále s Mexikem, Marokem, Tuniskem, Tureckem, Izraelem a Jordánskem).

Celní poplatky jsou splatné v zemi vstupu, kde je dováženo zboží procleno pro pohyb uvnitř společenství (EU).

Certifikáty o původu vydané mezi Lotyšskem a třetími zeměmi zůstávají v platnosti, pouze pokud nejsou v protikladu s preferenčními dohodami EU (které neurčí překážku), pokud byly vydány před vstupem do EU nebo pokud byly oznámeny celním úřadům před 1. 9. 2004. Osvědčení zůstávají v platnosti do 3 let a zaručují nakládání podle preferenčních tarifů (preferential tariff treatment), umožňují přitom zproštění tohoto zboží od celních poplatků.

Se vstupem do EU 1. 5. 2004 již není uplatňována ochrana obchodu na národní bázi, ale v platnost vstoupila všechna opatření EU na ochranu obchodu.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Založit novou společnost z právního hlediska není problém. Tento úkon lze zadat specializovaným advokátním kancelářím či je možno využít služeb a informací hospodářské komory a lotyšské rozvojové agentury. Předložené žádosti o zaregistrování a další dokumenty mají být prověřeny během pěti dnů. Každá firma podnikající v Lotyšsku musí být registrovaná v [Registru firem Lotyšské republiky](http://www.reģistrs.gov.lv), činnost nezaregistrovaných firem je zakázána. Rovněž pobočky firem a zastoupení musí být registrovány. Standardní registrační poplatek je 28,5 EUR pro živnostníka či organizační složku firmy, 142 EUR pro společnost s ručením omezeným a 356 EUR pro akciovou společnost. Teprve po zaregistrování má firma plnou právní moc a statut. Oficiálně musí být odpověď na žádost o registraci poskytnuta do 30 dnů od podání žádosti,

v praxi je však běžná lhůta vyřízení 14 dní. Jestliže do 30 dnů firma neobdrží zamítavou odpověď, může se považovat za zaregistrovanou. V případě odmítnutí je možno se odvolat k soudu.

Nejběžnějším typem společnost je společnost s ručením omezeným. Druhou nejčastěji přihlášenou formou podnikání je živnostenské oprávnění.

Při založení akciové společnosti činí minimální základní kapitál 35 tisíc EUR a minimálně 25 % základního kapitálu musí být splaceno při podání podkladů pro registraci. Poplatky za registraci (viz výše). Založení a.s. trvá jen několik dnů.

Vzhledem k velmi jednoduchému daňovému právu v Lotyšsku odpadá mnoho byrokratických překážek a též investice s relativně nízkou kapitalizací mohou být profitující.

Pro založení firmy v Lotyšsku musí být splněny následující **primární předpoklady**:

- adresa firmy v Lotyšsku
- vedoucí kanceláře - občan EU (vč. ČR), musí mít však adresu pobytu v Lotyšsku
- na daňovém úřadě musí být přiděleno mezinárodní daňové číslo DPH

Firma může mít i 100% podíl zahraničního kapitálu.

Pro zaregistrování společnosti s ručením omezeným je nutno předkládat tyto **dokumenty**:

- žádost o zaregistrování na zvláštním formuláři;
- chartu (stanovy) popisující právní status, strukturu kapitálu a další zákonem požadované informace;
- smlouvu o založení firmy mezi vlastníky (pouze je-li vlastníků více);
- záznam ze zakládajícího zasedání, obsahující rozhodnutí o založení firmy a odsouhlasení stanov. Je-li jediným vlastníkem zahraniční firma, předkládá se místo charty;
- rozhodnutí správní rady, pokud jde o dceřinnou společnost;
- seznam hmotných investic či doklad potvrzující složení počátečního kapitálu vydaný lotyšskou bankou;
- dokument dokládající oficiální adresu společnosti (nájemní smlouva, potvrzení vlastníka);
- seznam osob oprávněných podepisovat jménem firmy;
- seznam kapitálových podílů (ne v případě jediného vlastníka);
- potvrzení o úhradě poplatků za registraci a oficiální vydání;
- speciální licenci (je-li vyžadována zákonem - bankovníctví, lékařská praxe apod.);
- informace o zakladateli (u zahraničního subjektu ověřenou kopii potvrzení o registraci);
- bankovní reference; (v případě fyzické osoby – předkládají se údaje z cestovního pasu a jeho kopie);
- potvrzení o oprávnění (plnou moc pro osobu předkládající doklady)

Všechny zahraniční dokumenty musí být notářsky ověřeny a legalizovány apostilou, kterou uděluje MZV ČR (nikoliv ZÚ). Dokumenty musí být v lotyšském jazyce či s ověřeným překladem.

Další formy registrovaných společností:

- stálé zastoupení sloužící ke komerčním účelům;
- stálé zastoupení k nekomerčním účelům.

Tyto druhy společností je také nutno zaregistrovat. Pro registraci s. r. o. se předkládá menší počet dokumentů.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Osvědčenou formou propagace jsou reklamy v televizi a rozhlas, inzerce v denním a odborném tisku, na internetu i využívání billboardů a reklamních ploch. Vhodnou formou propagace je účast na místních veletrzích a výstavách (např. veletrh Riga Food, BaltTour, workshopy a konference aj.). Je možné i výhodně vstupovat na trh společně v rámci skupiny firem předkládajících komplexní nabídku – v rámci tzv. aliancí. Při pronikání na trh se doporučuje využívat zkušeností na trhu již působících firem a komplexních služeb reklamních a propagačních agentur, kterých je na lotyšském reklamním trhu již dostatek. Stejně tak lze využít placených služeb ZK CzechTrade.

Po dohodě se ZÚ je možné rovněž zprostředkovat reklamu během akcí prezentujících českou kulturu. Na ZÚ se také obrazejí zájemci o sponzorské dary, kterým by české firmy mohly pomoci a zajistit si tak mj. svoji publicitu.

Pro účely zprostředkovávání kontaktů ZÚ využívá mimo jiných zdrojů obecné katalogy českých firem Kompass Czech Republic a HBI. Doporučuje se proto, aby firma mající zájem o prodej svých výrobků do zahraničí byla v těchto katalogích uvedena.

Základní propagaci může sloužit i využití oficiálních periodik Lotyšské investiční a rozvojové agentury (LIAA) a Lotyšské obchodní a průmyslové komory a periodika některých dalších institucí, se kterými ZÚ spolupracuje, v nichž jsou pravidelně uveřejňovány žádosti zahraničních firem o kontakty v Lotyšsku a firem nabízejících své výrobky.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Tato oblast je regulována celou řadou zákonů. Legislativa po vstupu Lotyšska do EU převzala pro oblast ochrany duševního vlastnictví evropské standardy. Základem je Zákon o autorských právech, který byl schválen v lotyšském parlamentu v dubnu 2000 a vstoupil v platnost v květnu 2000.

Objekty autorských práv:

- Literární díla
- Dramatická díla, scénáře, audiovizuální a literární projekty
- Choreografická díla
- Hudební díla s textem nebo bez textu
- Audiovizuální díla
- Kresby, malířská, grafická a sochařská díla
- Díla užitého umění, dekorace a scénografická díla
- Designová díla
- Fotografická díla
- Náměty týkající se budov, staveb, architektury, parků, úpravy krajiny
- Geografické mapy, plány, náměty, plastické topografické práce
- Další autorská díla

Dalšími legislativními akty v této oblasti jsou Zákon o ochranných známkách a Zákon o průmyslových patentech.

Kromě toho v Lotyšsku existují tzv. vedlejší práva – práva interpretů, producentů zvukových záznamů (fonogramů) a filmů a práva rozhlasových organizací.

V lednu 2006 zahájila svoji činnost Rada pro intelektuální (duševní) vlastnictví, jejímž úkolem je vytváření strategie a politiky v oblasti duševního vlastnictví v Lotyšsku, vypracování plánů, doporučení a ochrana práv duševního vlastnictví. Zasedání Rady řídí předseda vlády; členy Rady jsou dále ministři spravedlnosti, kultury, zemědělství, ekonomiky, školství a

vědy, vnitra, financí; dále generální prokurátor a zástupce vysokého školství. Schůze Rady se konají minimálně 2x ročně. Pro zajištění průběžné agendy byl zřízen sekretariát Rady a vytvořena skupina stálých expertů složená ze zástupců státních institucí a nevládních organizací, úkolem skupiny je projednávat problémy spojené s oblastí duševního vlastnictví.

Ačkoliv je legislativně ochrana práv zajištěna, v praxi existuje celá řada problémů. Poměrně často dochází k překračování právních mezí v této oblasti (např. kopírování CD, filmů, textilií, hraček aj.). Vzhledem k tomu, že Lotyšsko je tranzitní zemí, dostávají se do země falzifikáty z Číny, Ruska a jiných zemí.

Podle informací Ministerstva kultury se případy porušování práv duševního vlastnictví řeší na základě meziinstitucionálních smluv.

6.6 Trh veřejných zakázek

Trh veřejných zakázek je v Lotyšsku upraven Zákonem o veřejných zakázkách. Zadávaní veřejných zakázek zastřešuje **Úřad veřejných zakázek** (Iepirkumu Uzraudzības Birojs) – www.iub.gov.lv

O zakázkách informuje především denní tisk, pravidelně jsou zveřejňovány v oficiálním lotyšském věstníku **Latvijas Vēstnesis** a otkovávána v **Official journal of the European Union** (oficiální periodikum EU).

Všechna výběrová řízení jsou rovněž zveřejňována na internetu na adresách:

- Procurement Agency – <http://www.iub.gov.lv/>
- International Journal of EU – <http://ted.europa.eu/>
- Ministry of the Environment – <http://www.vidm.gov.lv/>
- www.fm.gov.lv/pps

Přihláška do tendru a předání tendrových podmínek bývá většinou podmiňováno zaplacením poplatku. Při placení, vyzvednutí i odeslání tendrových materiálů může být českým firmám nápomocna kancelář CzechTrade v Rize.

Na financování vypsáných tendrů se často podílejí mezinárodní banky (IBRD, EBRD), IMF či je využíváno podpůrných programů EU (Kohezní fond aj.).

Dosavadní zkušenosti českých podnikatelských subjektů ukazují, že je možno vyhrát tendr i samostatně (Škoda Power a. s., Škoda Electric s. r. o.), jindy je výhodnější účast prostřednictvím zastoupení (firma CBR); doporučuje se však i spojit se s lotyšským partnerem, který má výhodu při přípravě tendru - má lepší a „správné“ kontakty a zná lépe místní podmínky a zvyky (tendry v oblasti životního prostředí, ekologické autobusy).

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Základními podnikatelskými normami v Lotyšsku jsou kromě Ústavy (Satversme) především Obchodní zákoník, Občanský zákoník a normy EU.

Spory je možno řešit u rozhodčího soudu při Lotyšské obchodní a průmyslové komoře. Další variantou je obrátit se na specializovanou advokátní kancelář. Jednání s úřady a vyřizování příslušných záležitostí bývá někdy zdlouhavé. Nejsou-li do sporu zapojeny subjekty z třetích zemí, je možné pokusit se v první fázi o mimosoudní urovnání v rámci unijního systému SOLVIT.

Soudní systém v Lotyšsku má tři úrovně. Spory jsou řešeny od úrovně místních orgánů přes okresní až po nejvyšší soud.

Do obchodních smluv se doporučuje uvést: „.....případné spory může řešit i příslušný soud v Praze... v ČR“

Podmínky na místním trhu v podstatě plně odpovídají právnímu prostředí EU, slabými stránkami je pracovní právo a korupce, která je spolu s "šedou (stínovou) ekonomikou" jedním z negativních doprovodných jevů lotyšského podnikatelského prostředí.

Konkrétní případy v Lotyšsku prověřuje Úřad pro boj s korupcí – KNAB.

V Lotyšsku se v rostoucí míře projevuje tendence plateb „cash“ v zájmu ušetření výdajů za bankovní poplatky. Obchodníci často odmítají platební karty a vysvětlují to technickými problémy. V důsledku zvýšení daní se tak značné množství obchodníků (typické zvláště pro maloobchod) uchyluje "do stínu", aby se vyhnulo povinnosti platit daně; tím se zvyšuje tzv. „šedý obrat“ na úkor finančních prostředků, které by za normálních podmínek plynuly do státní pokladny.

Kromě těchto negativních jevů jsou na lotyšském trhu podmínky jsou podobné jako v ČR. Problémy vyplývají především ze skutečnosti, že Lotyšsko je relativně mladou transformující se tržní ekonomikou. Projevují se zde mj. nedostatečné finanční zdroje, zvýšená potřeba investic, ne vždy přehledná situace vzhledem k rychlému vývoji a změnám v legislativě, projevy byrokracie atd. Lotyšská vláda vyvíjí úsilí na odstraňování těchto jevů (prostřednictvím KNAB aj).

ČR má s Lotyšskem uzavřenu dohodu o ochraně a podpoře investic Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Lotyšské republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic (Riga, 25. 10. 1994).

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Obchodní jednání je možno vést po celý rok s výjimkou měsíců července a srpna, které jsou obdobím hlavních dovolených v zemi.

Je zvykem používat v oslovení křestní jména, a to prakticky hned od prvního okamžiku navázání kontaktu; tituly se používají zřídka. Nebudte překvapeni, pokud vám Lotyši prakticky hned začnou tykat.

Lotyši jsou zpravidla zvyklí chodit později spát a také později vstávat, obědvají obvykle mezi 12:30 a 14 h.

Velkou výhodou je nalezení obchodního partnera, který disponuje kontakty na orgány státní či místní správy. Je třeba počítat s přetrvávajícími byrokratickými omezeními a návyky.

Mnohem častěji než v ČR se v Lotyšsku dávají květiny (i mužům), při návštěvě jsou pravidlem. Ženy se v lotyšské společnosti těší viditelně váženému postavení a také často zauímají nejvyšší politické posty.

Malé zpoždění je spíše pravidlem než výjimkou a bývá tudíž i z druhé strany tolerováno (dopravní situace v hlavním městě Rize), přesto se doporučuje chodit na schůzky včas.

Oficiálním jazykem je lotyština, která patří k samostatné baltské větvi indoevropských jazyků. Lotyštině nejbližším jazykem je litevština. Lotyština převzala z češtiny v rámci gramatické reformy používání čárek a háčků.

Nový jazykový zákon vstoupil v platnost v r. 2000. Tento zákon odpovídá mezinárodním standardům a zároveň zajišťuje ochranu a šíření lotyšského jazyka. Navazující vládní vyhlášky upravují požadovanou úroveň znalosti úředního jazyka pro určitá povolání, tlumočení veřejných akcí do státního jazyka, pravidla transkripce nelotyšských jmen apod. Ruská strana tento zákon kritizuje a odsuzuje, neboť z jejího pohledu diskriminuje ruskojazyčnou menšinu.

Historicky převládaly na území Lotyšska v souvislosti s politickou nadvládou dva jazyky – němčina a ruština. Výuce lotyšského jazyka a rozvoji lotyšské kultury proto vláda věnuje mimořádnou pozornost.

Většina obyvatel Lotyšska (zejména střední a starší generace) ovládá ruštinu. Mladší generace a pracovníci veřejné správy, státních orgánů a institucí, služeb a oblasti cestovního ruchu většinou ovládají angličtinu; méně je používána němčina a další světové jazyky.

Hlavním státním svátkem Lotyšska je 18. listopad – vyhlášení nezávislé Lotyšské republiky v roce 1918. Druhým nejdůležitějším svátkem je 4. květen – den obnovení lotyšské nezávislosti v r. 1990.

Lotyšské svátky, které jsou dny pracovního klidu:

- 1. leden – Nový rok
- Velký pátek a Velikonoční pondělí
- 1. květen – Svátek práce
- 4. květen – Den obnovení lotyšské nezávislosti v r. 1990
- 23. červen – Lígo (letní slunovrat)
- 24. červen – Jánis (letní slunovrat)
- 18. listopad - Vyhlášení nezávislé Lotyšské republiky v roce 1918
- 24. prosinec
- 25. prosinec – 1. svátek vánoční
- 26. prosinec – 2. svátek vánoční
- 31. prosinec

Běžná pracovní doba je 8 hodin.

Pracovní doba v úřadech začíná nejčastěji v 8:30 hod., základní a střední školy zahajují vyučování obvykle v 8 hod.

Otevírací doba supermarketů a obchodů se základním zbožím je většinou od 8 do 21 hod., někdy i déle. Některé menší soukromé obchody s potravinami a některé lékárny mají otevřeno 24 hodin denně a kromě velkých svátků prakticky každý den.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

K cestám do Lotyšska je pro občany ČR nezbytný platný doklad totožnosti – pas (cestovní, služební, diplomatický) nebo platný občanský průkaz. Dítě mladší 15 let musí mít vždy svůj vlastní doklad.

Při cestě motorovým vozidlem je nutné mít malý technický průkaz vozidla, řidičský průkaz (nemusí být mezinárodní, platný je i český řidičský průkaz) a doklad o zaplacení povinného ručení. Při cestě služebním vozidlem je nezbytné mít ověřené potvrzení, že firma souhlasí s tím, aby dané vozidlo bylo použito uvedenou osobou k cestě do Lotyšska. Obdobné potvrzení je nutné i v případě, že vozidlo patří jinému majiteli, než který ho k cestě do Lotyšska využije.

Mezinárodní očkovací průkaz není k cestám do Lotyšska nezbytný.

Občan členské země EU může do Lotyšska přicestovat podle platných pravidel volného pohybu osob v rámci EU. Občan ČR má právo požádat o povolení k přechodnému pobytu občana EU, které uděluje Imigrační úřad (výjimky se vztahují na pracovníky na sezónních pracích, zaměstnance v Lotyšsku, kteří žijí v jiné zemi EU, a dále na zájemce o pracovní poměr v Lotyšsku, kteří jej bez povolení k přechodnému pobytu mohou hledat po dobu 6 měsíců). Vyřízení povolení k přechodnému pobytu by mělo být formální záležitostí, tento proces by měl trvat maximálně 1 měsíc. Pro vydání povolení k přechodnému pobytu by měl mít občan potvrzení o registrované nové adrese pobytu u příslušného úřadu, platné dlouhodobé zdravotní pojištění (povinné ze zákona, anebo komerční pojištění do zahraničí) a doklad o příjmech.

Jediné zákonné důvody pro odmítnutí udělení povolení pobytu představují ohrožení bezpečnosti státu a podezření z kriminální činnosti.

Celní a devizové předpisy

Dne 27. 12. 2007 se Lotyšsko spolu s dalšími devíti členskými státy EU stalo součástí schengenského prostoru. Odpadly sice pohraniční kontroly, v hraničním pásmu však operuje pohraniční policie, která může provést kontrolu kteréhokoliv projíždějícího vozidla. Probíhá spolupráce policejních orgánů a je umožněno působení národní policie i na teritoriu jiné země schengenského prostoru.

Vzhledem k členství ČR a Lotyšska v EU je dovoz veškerého zboží neomezený, pohraniční policie si pouze vyhrazuje právo kontrolovat kohokoliv při vstupu do země při důvodném podezření na pašování zbraní, drog či nebezpečného materiálu. V platnosti zůstávají omezení týkající se vývozu alkoholu a cigaret. Přes hranice se nesmí vozit hotovost v objemu vyšším než 10 000 EUR.

Při převozu zvířat z jiné členské země EU je nutné mít pro každé zvíře evropský pas zvířete v zájmovém chovu.

Do Lotyšska se nesmí bez povolení dovážet zbraně, munice, výbušniny a chemikálie, narkotika a psychotropní látky, pornografické materiály a čistý líh.

Bezpečnostní situace v zemi není zcela bezproblémová. V Rize jsou kromě obvyklých vykrádání bytů registrovány četné případy loupežných přepadení; míra kriminality je všeobecně vyšší než v ČR. Zvláště cizinci se stávají vyhledávanými oběťmi pro neznalost místních poměrů a jazykovou bariéru při případné komunikaci s místními úřady. Časté je vykrádání aut, zejména s cizozemskými poznávacími značkami, proto se nedoporučuje parkovat osobní auta na opuštěných místech a především nechávat viditelně osobní věci a svrsky na sedadlech.

Doporučuje se zachovat opatrnost a nevystavovat se hazardování s osobní bezpečností, tj. nenavštěvovat noční kluby a kluby s erotickými službami, nepodnikat individuální procházky v nočních hodinách po odlehlých a neosvětlených místech, ale raději se vždy držet ve skupině; nepřijímat nabídky na doprovod či pozvání od neznámých, byť zdánlivě důvěryhodných osob.

Zvláštní obezřetnosti je třeba rovněž v případě návštěvy zábavních nočních podniků, kde může docházet k finančním podvodům (přečerpávání z platebních karet, neoprávněné kopírování údajů o kartě ap.) i k jiným rizikovým situacím. Bezproblémovým restauracím, barům, klubům aj. jsou udělovány certifikáty "Friendly Place", tato etiketa bývá viditelně vyvěšena.

Voda z vodovodní sítě je pitná, doporučuje se však upřednostnit balenou pitnou vodu.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Občané členských zemí EU nemají téměř žádná omezení pro vstup, pobyt a práci v Lotyšsku.

Občané členských zemí EU, kteří chtějí pobývat v Lotyšsku nepřetržitě déle než tři měsíce, se musí zaregistrovat na Úřadu pro občanství a migraci a požádat o registrační osvědčení; tato registrace není nutná po dobu 6 měsíců, pokud občan členské země EU pobývá v Lotyšsku s cílem najít si zaměstnání.

Podrobnější informace o podmínkách zaměstnávání pro občany členských zemí EU v angličtině lze získat na stránkách [Úřadu pro občanství a migraci](#).

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Obecně platí, že první pomoc je poskytována bezplatně jak občanům Lotyšska, tak i cizincům zdarma, ostatní zdravotní péče je za úhradu.

I přes existenci Evropské karty zdravotního pojištění se doporučuje mít uzavřené komerční zdravotní pojištění pro cesty do zahraničí s tím, že čeští občané částku za ošetření zaplatí v Lotyšsku hotově a zpětně ji vyúčtují své zdravotní pojišťovně v ČR.

Cizinec zaměstnaný v Lotyšsku (tj. nikoli turista) se může zaregistrovat u místního praktického (rodinného) lékaře. Předtím se doporučuje zjistit, zda lékař je napojený na síť zdravotního pojištění či zda je nutná přímá úhrada za poskytnuté služby.

Registrace u lékaře je bezplatná, je však třeba předložit povolení k pobytu s přiděleným individuálním osobním číslem. Následně je nutné kontaktovat [The National Health Service](#) a zaslat potvrzení o výběru lékaře. Do 30 dnů úřad žadateli přidělí registrační kartu a číslo pojištění; tato karta pojištěnce umožňuje přístup do všech státních zdravotnických zařízení. V případě zájmu o vyšší standard péče či vyšetření je možnost připojištění.

V případě delších pobytů v přírodě (případně při agroturistice) se doporučuje očkování proti klíšťové encefalitidě - výskyt infikovaných klíšťat v Lotyšsku patří mezi nejvyšší v Evropě.

Léky a jiné zdravotnické pomůcky lze zakoupit pouze v lékárnách (Aptieka).

7. Kontakty

Kapitola obsahuje kontakty na

- Velvyslanectví ČR v Rize
- příslušné teritoriální odbory Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
- zastoupení CzechTrade v Rize
- důležité instituce v Lotyšsku

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky

Elizabetes iela 29a, LV-1010 Riga, Lotyšsko/Latvia

Telefon: ústředna (hlasový strom) +371/6733 8179, recepce +371/6733 8 181

Fax: +371/6733 8180

Stálá konzulární služba: +371/2946 3947

E-mail: riga@embassy.mzv.cz

Ekonomický úsek: Commerce.Riga@mzv.cz

Web: www.mzv.cz/riga

Vedoucí úřadu: Mgr. Miroslav Kosek

Diplomatická působnost: diplomatická a konzulární pro Lotyšskou republiku

Časový posun: +1 hod

Provozní hodiny úřadu: pondělí – pátek 08:45–17:15

úřední hodiny KO pro veřejnost: úterý, čtvrtek 09:00–12:00

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

MZV ČR

Odbor ekonomické diplomacie MZV ČR (OED)

Loretánské nám. 5

118 00 Praha 1

tel. +420 2 2418 2592

web: www.mzv.cz

MPO ČR

Odbor zahraničně ekonomických politik I

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Politických vězňů 20

110 00 Praha 1
tel.: 224 85 1111
web: www.mpo.cz

Zahraníční kancelář CzechTrade Riga

Vedoucí zahraniční kanceláře
Ing. Jiří Rejl

tel.: +371 67508371
fax: +371 67508370
mob.: +371 26628156
email: jiri.rejl@czechtrade.cz
web: www.czechtrade.lv

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchrana, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Mezinárodní telefonní předčísli Lotyšska: +371
- První pomoc: 113 nebo 112 (z pevné linky zdarma)
- nebo lze volat na číslo integrovaného záchranného systému (z mobilního telefonu): 112
- Policie: 110 nebo 112 (z pevné linky zdarma)
- Hasiči: 112 (z pevné linky zdarma)
- Informace o tel. číslech: 1188 (v lotyštině, ruštině, angličtině)

7.4 Internetové informační zdroje

Internetová doména: .lv

- Policie www.vp.gov.lv
- Celní správa www.rs.gov.lv
- Cizinecký a migrační úřad www.pmlp.gov.lv
- Požární a záchranný sbor www.vugd.gov.lv/

Instituce

- Prezidentská kancelář www.president.lv
- Vláda (s odkazy na ministerstva) www.gov.lv
- Parlament www.saeima.lv
- Ministerstvo zahraničních věcí www.mfa.gov.lv
- Ministerstvo hospodářství www.em.gov.lv
- Ministerstvo finance www.fm.gov.lv
- Ministerstvo pro regionální rozvoj a životní prostředí www.varam.gov.lv
- Ministerstvo školství a vědy www.izm.gov.lv
- Ministerstvo kultury www.km.gov.lv
- Ministerstvo sociálních věcí www.lm.gov.lv
- Ministerstvo obrany www.mod.gov.lv
- Ministerstvo dopravy a spojů www.sam.gov.lv
- Ministerstvo životního prostředí www.vidm.gov.lv
- Ministerstvo zemědělství www.zm.gov.lv

-
- Ministerstvo zdravotnictví www.vz.gov.lv
  - Ministerstvo spravedlnosti www.tm.gov.lv
  - Komise finančního a kapitálového trhu www.fktk.lv
  - Lotyšská národní banka www.bank.lv
  - Statistický úřad www.csb.gov.lv
  - Rížská burza www.rfb.lv
  - Lotyšská investiční a rozvojová agentura www.liaa.lv
  - Lotyšská privatizační agentura www.lpa.bkc.lv
  - Obchodní a průmyslová komora www.chamber.lv
  - Obchodní rejstřík www.lursoft.lv
  - World Trade Center Riga (Světové obchodní centrum) www.wtcr.bkc.lv
  - Státní pozemkový úřad www.zemesgramata.lv
  - Centrum ochrany práv spotřebitelů www.ptac.lv
  - Sociální politika www.politika.lv
  - Lotyšská akademie věd www.lza.lv

Ostatní

- Info web www.1188.lv
- MHD spoje v Rize www.rigassatiksmes.lv
- Mezinárodní letiště Riga (RIX) www.riga-airport.com
- Lotyšsko-anglický slovník <http://dictionary.site.lv/dictionary>
- Lotyšský jazyk <http://ai1.mii.lu.lv>
- Tourist info „Riga in your pocket“ www.inyourpocket.com
- CIA – The World Factbook – Latvia www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/lg.html
- Největší lotyšská CK www.novatours.lv